

JANEDIG AR ROUZ

PEZ-C'HOARI GANT ABEOZEN

Hervez ar pez a oa bet divizet etre Herri IV hag Elesbed, Rouanez Bro-Saoz, d'ar pevar a viz Ebrel 1591, e teuas 2.400 soudard saoz, dindan urz ar jeneral Norris, da zouarañ e Pempoull. Ur respont oa kement-se d'an 3.000 Spagnol a oa deut e miz Here 1590 da harpañ ar Re Unanet, dindan urz Don Juan del Aguila.

Pempoull a oa neuze e kerz ar baron Renan Avau-gour a Vertus, unan eus letenanted Priñs Dombes, a gomande e Breiz a-berz ar roue. Difennet oa kêr gant Ronan de Grezilles, Aotrou Tremblai. Un denjentil a Vro Boatou oa hemañ, koronal ar varc'hegiez, unan eus gwellañ kadourien tud ar roue, preizataer dispar evel kalz re all, hogen hardiz dreist ar re hardisañ.

N'oa ket bras a-walc'h kêr Bempoull da reiñ bod da gement a soudarded saoz. Setu ma voe soñjet reiñ dezo Enez Vriad. Merdeidi Enez Vriad a oa a-du gant an dug Mercœur, ma veze distaget e anv « Mercure ». er c'hwezekvet kantved. Argadiñ ha preizata a rae dibaouez Briadiz war an aodoù. N'oa avat en enezenn nemet tregont soudard en ur c'hreñvlec'h.

An Tremblai ha Kergomar, gant ar Saozon diskennet e Pempoull, a zirollas war an enezenn. Briatiz a gemeras an tec'h war o bigi. Ar soudarded n'helljont ket herzel pell er c'hreñvlec'h hag an Tremblai a lakaas krougañ pemzek anezo ouz bannoù ar milinoù avel.

En un notenn e Gwerzioù Breiz-Izel p. 325, An Uhel a lavar ez eo eus an Tremblai-se a reer meneg en daou zoare dastumet gantañ eus gwerz Janedig Ar Rouz.

Setu a belec'h em eus tennet danvez ar pez-c'hoari-mañ.

ABEOZEN.

TUD AR C'HOARI

AN TREMBLAI, kabiten Pempoull.

KERGOMAR, e letanant.

NORRIS, jeneral saoz.

WILFRID, ofiser saoz.

JAFREZ

HERVE

} soudarded d'an Tremblai.

JAKEZ AR ROUZ

LIL VRAS

} kouerien.

PAOL AL LUCH

PER WEGAN

} pesketaerien.

YANN BABOR

YANN GERGOAD, danvez pried *Janed Ar Rouz*.

AR PERSON.

JANED AR ROUZ.

MARI WEGAN, he mamm.

NAIG

KATELL

} plac'hed ostaleri.

SODARDED GALL HA SAOZ. GWAZED HA MERC'HED.

ARVEST KENTAÑ

*E Pempoull war ar porz, Pesketaerien war ar c'hal,
merc'hed war dreuz o dorioù a sell ouz ur strollad
listri a c'hortoz al lanv da dostaat ouz an aod.*

PAOL AL LUCH

Sed amañ c'hoaz brini all
O tont d'ar vro da glask o freiz.
N'hor boa ket a-walc'h gant ar Gall
A-du pe a-enep ar roue,
Ret eo ez afed da vro estren
Da c'houlenn harp ar Spagnol kriz,
Pe sikour ker ar Saozon fall.
An daou hon touzo memes tra.

PER WEGAN

Holl rendaeloù an dud uhel
Ne dalvont mann d'ar bobl izel.
Na petra soñjal, a gav dit,
Diwar ar pezh a gouez warnomp ?
Heskinet gant paotred ar roue,
Kignet gant tud an dug Merkur,
A be du treiñ evit kaout peoc'h ?
Katoliked pe hugunoded
D'ar paour zo ken ha ken didruez.

PAOL AL LUCH

Ar beleg, en e gador-brezeg,
A gomz bepred eus mad ar feiz,
Met ar forban e servij Doue
'Zo ken kriz ha lakez ar roue.

YANN BABOR

Taolit evez ! Reun Gergomar
 Hag an Tremblai a zo erru.
 Mar deo hemañ treut e vrezonég,
 Egile a zo eus ar vro,
 Ha, pa vez re hir teod un den,
 E c'hell talvezout ur c'hrouglas.

*Tevel a reont holl e keit ha ma teu Renan Gergo-
 mar hag an Tremblai war du ar c'hal, un nebeud
 soudarded d'o heul.*

AN TREMBLAI

Kergomar, peur e vo gourlen ?

KERGOMAR

A-benn un eur e c'hello Norris
 Degas e strolladoù en douar.

AN TREMBLAI

Daou vil pevar c'hant Saoz da lojañ !
 Nag ur blijadur 'vit Pempoulliz !
 Ganto n'omp ket karet iskis,
 Met ar Saozon a zesko dezo.

KERGOMAR

Gwellañ tra d'ober, marteze
 'Ve reiñ da Norris Enez Vriad.
 Da Vriadiz, gwizien Verkur,
 Un tamm gwaskañ ne vo ket fall.
 Poent eo e chomfent hep hegal
 Na preizata war an aodoù.

Ur westenn saoz a-dreuz d'o genou
A viro outo krenn da fringal.

AN TREMBLAI

Aes faezañ tud kastell Vriad,
Re nebeut int da c'hallout herzel,
Hag e-giz-se diwar hon tro,
E kasimp an dud arall-vro.
Harp en emgann 'zo mat da gaout
'Vit ma chomo ganimp ar maout.
Da vevañ diwar goust ar vro,
E vimp, avat, a-walc'h atav.

KERGOMAR

Ne fell ket dit rannañ da brofit
Gant neb az sikour da c'hounit !

AN TREMBLAI

Hag a zo gwir. Ken sellus on
Hag ur c'hrokant war-benn e wreg.
Ne blij ket tamm din bezañ dogan
Daoust ma kavan d'am giz merc'heta.

Gwelout a ra JANEDIG AR ROUZ o tremen.

Sell 'ta, Ronan. Nag ur goantenn,
Gant he fodad laez war he fenn !
Plac'hig, da belec'h ez it-hu ?

JANEDIG

Da gas al laez da di'r Paotr Du.

AN TREMBLAI

Livirit din ano ho tad ?

JANEDIG

Jakez Ar Rouz eus Runegad.

KERGOMAR

« Bravañ merc'hed dindan an heol
 Eo merc'hed Ar Rouz eus Pempoull.
 Janedig 'zo kaer 'vel ur rozenn
 An div all 'zo div rouzardenn. »

AN TREMBLAI

Ar rozenn eo a blij din-me !

KERGOMAR

Mab ar Gergoad he c'hutuילו ;
 A-benn eistez 'mañ o friko.

AN TREMBLAI

M'hen tou va le, an treid plat
 N'en do ket ar c'hentañ tañva.
 Ho pezet soñj, koantik Janed,
 Ganin e kouskot noz hoc'h eured.

JANEDIG

Noz va eured, — Ra viro Doue !
 'Vin gant va gwaz en e wele !

AN TREMBLAI

Dre heg mar ne deo a c'hrad vat
 E teuin a-benn d'ho toñvaat.
 Riskl ar brezel hag amzer c'hren
 A zo lod ar vrezelourien.

JANEDIG

Ne gomzit ket 'vel ur c'hristen !

AN TREMBLAI

C'hwi 'roio din an absolvenn.

Janedig, gant mall, a ya tre e stal ar Paotr Du.

KERGOMAR

Feuket ganit ar plac'hig koant.
Re zichek e larez da c'hoant.

AN TREMBLAI

Amzer da goll me n'em eus ket
Na gant menec'h na gant merc'hed,
Koulz hag an emgann ar c'hoari
'Rank bezañ renet dichati.

KERGOMAR

Ret kaout truez ouz an dud keiz
A dalvez d'an daou du da breiz !

AN TREMBLAI

Amzer gollet magañ truez !
Pa vezan stag gant ur banvez,
Ne soñjan mui en deizioù naon.
Ha n'on ket prest da vegañ kañv
Evit ur plac'h am bo c'hoariet.
Pa'z in da vreinañ 'barz ar vered,
Evel ar sent, ar gwrac'hed fur,
Hepken va ano war ur maen
A roio meneg ac'hanon,
Bemdez o c'hoari gant an Ankoù

E tapan un tamm joa a-wechoù.
 Mar tro da c'hlac'har unan all
 Evidon-me ne deo ket fall.
 Pep hini e lod war an douar :
 Da lod gouzañv, sentiñ, krenañ,
 Ha da lod all lorc'hentez bevañ.
 Setu hepken 'zo tra an holl :
 Mont da vreinañ war-lerc'h an taol !

KERGOMAR

Setu bigi erru d'an aod.

AN TREMBLAI, *d'ur soudard,*

Kae 'ta, Jafrez, d'an ostaleri
 Ma vo degaset sistr diouztu,
 Hini divadez ! ha gwin ruz
 D'ar soudarded 'zo 'tont en douar,
 Ha merc'hed laouen d'o servijañ.

*Ur vag a zo deut stok er c'hal. Tud a vrezel, armet
 kran, dezo doare estren, a zeu er-maez.*

AN TREMBLAI

Bezit deut mat a-berz ar roue !

NORRIS

Salud deoc'h a-berz va rouanez !

Komz a ra ouz un denjentil a zo d'e heul.

Wilfrid, dre ma touaro 'n dud
 Lakait o renkañ diouztu
 Ma'z ay pep strollad d'e lojeiz
 Da ziskuizañ bet' fin an deiz.

WILFRID

Hag e vo graet, Aotrou Norris.
Piv 'vo da vleniañ ar strolladoù ?

KERGOMAR

Ar soudarded-mañ 'zo d'hon heul.

*AN TREMBLAI, KERGOMAR ha NORRIS a ya kuit dre
an tu kleiz. Merc'hed yaouank brokoù pri melen pe
staen, a-bouez o daouarn, a dosta ouz ar c'hal.*

JAFREZ

En dro-mañ, merc'hed, 'kavot fret,
Paotred, blev ruz, dezo dent hir
Hag en o c'hreiz ur galon dir.
Ha mar deo striz genou o yalc'h,
Da skeiñ ez int brokus a-walc'h.
Gant ar re-mañ c'hwi 'zesko dañsal.

NAIG

Peseurt kemm 'vo gant ar re all ?
Leuniañ ar c'hob, tommañ ar gwele,
Dic'hoantañ froudenn an targizier,
War an douar setu va micher.
Pe gant Jafrez pe gant William
Eo din hen ober, ne ran forz,
Nemet em bo lod eus an dorz
Hag eus an hanaf d'am dic'hoantañ
Keit ha ma vin lezet da vevañ.

HERVE

C'hwero da furnez, Naig vrav !

NAIG

Daoust ha c'hwi 'zo laouen atav ?
 Pa vez keloù da vont d'ar gad
 Ne vezit ket war ho tu mat,
 Bep gwech. Ha pa vez trist ho kwin,
 Pa vreugeudit diwar re gofad,
 Ez eus en ho kreiz kalonad.
 Bara ar roue, gwin an dug
 A samm ho kalon a-wechoù.
 Mar deo plijus distagañ taolioù,
 N'eo ket laouen bezañ gwall aozet,
 Hag e kalon ar startañ paotred
 E sav, deizioù 'zo, keuz d'ar gêr.

JAFREZ

Ro peoc'h deomp gant da gaozioù !
 Te 'zo gwasoc'h eget ur person.
 Avañsetoc'h, avat, da sarmon
 Pa n'hellomp kemmañ doare bevañ.

HERVE

Ret eo peuriñ e lec'h m'eur stag,
 Ha pa c'heller tapout ebat,
 Ez eo diot chom da sellet.
 Abred a-walc'h pa vimp lazet
 'Vo genaouegiñ ouz ar stered.
 Diskarg bremañ keit ha ma'z eus
 Ha deomp plijadur ken na freuz.
 Me n'on ket chalet gant warc'hoaz.

KATELL

Na me kennebeut, Herve vras.

Debriñ ar bara pa vez poaz.
 Mont d'ar gwele pa vez c'hoant kousket
 Ha d'ar c'hoari pa vezer pedet,
 Setu ar furnez am eus desket,
 Koulz gant ar Gall hag ar Breton.
 Heñvel e vo gant ar Saozon.

Janedig a ya e-biou gant he fod-laez goullo, mall warni pellaat.

NAIG

Janed Ar Rouz, ha da friko ?
 A-benn eiztez emañ atav ?

JANEDIG

Na da ket da embann re uhel
 Ur seurt keloù 'n amzer vrezel,
 Naig ker. Rak ne oar den
 Gant warc'hoaz petra 'zo meret.

KATELL

Sur, eo erru ar sonerien
 El listri-hont e toull ar porz.
 Mar da da goll da Yann Gergoad
 Ne vanko dit a baotred vat.

JANEDIG

A baotred vat me ne ran van.
 N'em eus ezomm nemet unan.

NAIG

Ar gwasañ 'zo, Janedig kaez,
 Ganit ne vo ket goulennet
 Pe e plij dit pe ne ra ket.

Gant an amzer a zo warnomp,
 N'eus ken mestr nemet ar soudard.
 Salo na sello war da dro
 Ar re 'zo o vresañ ar vro !
 Fur ez eo dit mont d'ar gêr prim.
 Ar pennoù ruz a zeu en douar
 'Zo c'hoaz reutoc'h eget ar re-mañ.
 Chom sioul ez ti, Janedig koant,
 D'aon na savfe gant unan c'hoant
 Da vont betek ennout da c'hoût
 Ha blot eo golc'hed da wele.

*Janedig a ya kuit. Ur strollad Saozon a dremen en
 ur ganañ.*

AR SAOZON

Pa yud ar bleiz e lez ar c'hoad,
 Eo en deus ezomm d'ober kofad.
 Pa ziskenn Saozon en un aod,
 Eo o deus c'hoant da gaout o lod.
 Gwin Frañs, sistr Breiz, yod gwiniz du
 'Zo boued c'hwek d'ar pennoù ru,
 Ha merc'hed flour 'n ur gwele blot
 A blij da baotred dichipot.
 C'hwezenn ar stourm, gwin an orged,
 Silzig druz ha kig-moc'h rostet,
 Pep tra d'e boent, ha, mar deo ret,
 Klozañ ar sabad er vered.

*Diwez
 an arvest kentañ*

EIL ARVEST

E koumanant Runegad e kreiz miz Mae. Goude koan, emañ an dud bodet en-dro d'an daol pe war azel ar gweleoù kloz.

JAKEZ AR ROUZ

Neuze Lil Vras, hag ar c'heloù ?

LIL VRAS

En enez Vriad 'z eus bet kannoù.
 Ar pennoù ruz gant Kergomar
 Hag an Tremblai, boued ar gounnar,
 O deus sailhet war an enezenn.
 Briadiz war o bigi skañv
 O deus tec'het prim dirazo.
 Skoet o deus da Vontroulez.
 Met difennourien ar c'hastell,
 Tregont anezo, 'zo bet kilhet.
 Kaer o deus bet enebñ pennek,
 Re nebeut oant. Faezet int bet.
 Siouaz ! pa'z int 'n em zaskoret,
 An Tremblai didruez en deus lakaet
 Skourrañ pemzek 'vel torfedourien
 Ouz bannoù ar milinoù avel.

JAKEZ AR ROUZ

Ne gaver mui truez gant den.
 Briadiz, evidomp zoken,

Oa amezeien ouzpenn diaes.
 Diskenn a raent en aod alies :
 War zigarez difenn ar feiz,
 Laerez a-zehou hag a-gleiz.
 Nemet bremañ gant ar Saozon
 Hon eus kavet gwasoc'h laeron.

MARI WEGAN

Dalc'hmat e riskl eus hor buhez
 Pa ne deo ket eus hon danvez.
 Tamm peoc'h ebet d'un deiz d'an all.
 Atav e tro an traoù da fall.
 N'eus abeg d'echuiñ ar brezel
 Keit ha ma vo kavet da sevel
 Tra pe dra, diwar goust an dud.
 Pa zeu betek enno ar brud
 Ez eus, e lec'h pe lec'h, madoù
 Da skarzañ, pe ur bennhêrez
 Da skrapañ, e tered ur vandenn
 Da wallaozañ ar gristenien.

LIL VRAS

N'ouzon pe soñj 'zo en Tremblai :
 A-vec'h distro eus enez Vriad,
 Emañ, war zigarez chaseal,
 O kildreiñ war dro Runegad.

JAKEZ AR ROUZ

Ar gwall baotr-se a zo douget
 Kement ha d'ar stourm d'ar merc'hed.
 Moarvat en deus paret e sell
 War ur baourkaezig turzunell
 A ziwar-dro. Ne vo ket aes

D'he zud he diwall ouz ar sparfell.

YANN GERGOAD *a zeu tre, e dog en e zorn.*

Tapet eo koan ?

JAKEZ AR ROUZ

Ur pennad 'zo.

Met petra 'zo 'c'hoari ganez ?

Ur c'heloù fall a zegasez ?

YANN GERGOAD

Keloù ebet... nemet an Tremblai,
A oa er waremm gant e floc'h
Oc'h ober ged 'tal un toull broc'h,
A zo staget da c'hoarzin goap.
« Yac'hoc'h 've dit chom er Gergoad
Pe gant da ler e savo keuz. »
Emezañ, gant ur vouez rok,
En ur leuskel un tenn em zog.
Sellit an toull a zo ennañ !

*Jakez Ar Rouz a sell gant enkrez ouz e verc'h,
deut da gaout he c'harantez ha mantret an tamm
anezi o sellout ouz an tog toull-didoullet.*

JAKEZ AR ROUZ

Aon am eus da gompren re vat
Piv emañ o klask er c'hornad.

*Stagañ a ra an holl da sellout ouz Janedig. Den ne
rann grik avat.*

JAKEZ AR ROUZ

Furoc'h e vo dit, Yann Gergoad,
Chom amañ betek tarz an deiz.

Pa vez deut, eus e doull, ar bleiz,
 Ne da ket war vale an dañvad.
 N'hellomp holl nemet pediñ Doue
 Gant ar spi ma vezimp espernet
 Gant tud an dug ha re ar roue...
 Hag E volontez bezet graet !
 Emaomp, evel pell en avel,
 Etre daouarn an dud a vrezel.

MARI WEGAN

Ma ! koulz eo deomp mont d'hor gwele.

da Yann ha Janedig.

C'hwi ho-taou a c'hell chom aze
 Da veilhañ kichen-ha-kichen.
 Ne deo ket poent mont da bourmen.
 Mat e vo gwelout ar person,
 Jakez, e sell ma vo disul
 Renket kement tra e feson.
 Ret eo disammañ o c'halon
 Eus an enkrez hag ar spouren,
 A drenk o levenez bevañ.
 Peadra 'zo da ziskiantañ.

*An holl a ya kuit, nemet an daou zen yaouank a
 chom e-kichen an daol.*

YANN GERGOAD

Sammet on, Janedig karet,
 Gant un enkrez n'oufen laret.
 Ken dinerz ez en em santan
 Ha, dirak ar bleiz, un oan.
 Na me 'garfe bezañ soudard !

JANEDIG

Ret eo bezañ laer pe vastard
Evit mont en ur seurt micher !

YANN GERGOAD

A c'hell bezañ... met pa ouzer
Ober gant an akebutenn,
Ar c'hleze hag ar bistolenn,
E c'heller rediañ d'an doujañs
Ar riblaerien hag ar viltañs
A zeu war-dro ar re 'garit.
Met ne don nemet ur c'houer,
A rank bepred plegañ e gein
Da yev ar re a zo war lein.
Kement se 'zo re 'benn ar fin,
Ha dre forz kas dour d'ar vilin,
E tremeno dreist ar vardell.

JANEDIG

Ne deo ket yac'hus chom re bell
Da veskañ soñjoù dre ar penn.
Pa n'hellomp tra n'eus nemet gortoz
Ma torro da vat war an arnev.

YANN GERGOAD

Na kaer e tigare ar vuhez
Un nor evurus dirazomp !
Ha bremañ n'eus nemet gourdrouz,
Anken ha doan a bep tu.

JANEDIG

Kas kuit pelloc'h ar soñjoù du.

Bez, da galon sioul, em c'hichen.
 Ra lezi ar peoc'h da ziskenn
 En da galon re strafuilhet,
 Ma c'hellin adarre gwelet
 O vleuniañ an evurusted
 En da zaoulagad evel kent.

YANN GERGOAD

Karout a rafen sentiñ ouzit,
 Met va c'halon a zo re sammet.
 Drouksantout a reomp ar gwalleur
 O plavañ warnomp da bep eur.
 Re griz eo planedenn un den :
 Bezañ evel-hen disouten !
 Penaos kaout harp ouz ur mestaol
 Pa'z eo ar vistri eo hen gra ?

JANEDIG

Ret eo kaout fiziañs memes tra.
 Ar garantez am eus dit roet
 Biken gant den ne vo diframmet.
 Gallet e vo gloazañ va c'horf,
 Va ene avat 'chomo dizalc'h.
 Setu a dle bezañ a-walc'h
 Evit habaskaat da spered.

YANN GERGOAD

Gouzout a ran mat, va ene,
 Pegen douget ez out din-me.
 Holl emañ va freder ennout.
 En desped din, avat, e krenan
 'Vel ur minoc'h rak ar gavan.
 Leun-barr an devezioù da zont

A c'hwervoni koulz hag a spont.
 Deut eo ar vuhez d'un ifern.
 Bemdez e taoler war ar bern
 Ur bodañ drez, un hordenn spern
 'Vit ma strako krisoc'h an tan
 Dindan ar paour kaez amprevan.
 Pegeit e pado an abadenn ?

JANEDIG

Un dra aner ez eo goulenn.
 Emaomp etre daouarn Doue.

YANN GERGOAD

Ha dindan treid tud ar roue.

JANEDIG

Paotred an dug ne dint ket gwell.

YANN GERGOAD

Ret ec'h echufe ar brezel,
 Ma'z afe kuit holl da lec'h all
 Mignoned euzus an tan-gwall.
 Hag e c'hellimp stagañ adarre
 Da labourat, da vevañ eeun,
 E peoc'h glan ar vuhez leun.

JANEDIG

Bepred e c'hortoz hor c'halonou
 Ur peoc'h na zeu nemet a-wechoù
 Betek ennomp evit ur predig.
 N'eus nemet un dra, va c'haredig,
 A zo diarvar deomp non-daou :
 Va c'harantez ha da hini.

Na gant kleñved na gant kozni
Ne vo gallet ober gaou
D'an deneridigez a gren
E lammoù klouar hor gwazied.
Disul a zeu e vi va fried.
Ne fell din soñjal e tra all.
Va fiziañs gredus 'chom divrall
Ouz gourdrouzoù kriz ar vuhez.
Gra evel don, va ene ! Lez
Da zorn em hini 'vit ma teuio
Da zigeriñ e don an noz
Levenez dilavar ar renoz
A gaso kuit kridienn an enkrez.
Selaou ouz lanv hor c'harantez
O sourral evel mor en aber
War-du ar runioù a weler
Er pellder, stok ouz an neñv.
Hor c'harantez a zo ken kreñv
Ma n'hellan mui doujañ ar marv.
Betek er bez me da garo !

*Diwez
an eil arvest*

TREDE ARVEST

Lodenn gentañ

En iliz parrez. Emañ oferenn eured Janedig Ar Rouz ha Yann Gergoad o paouez echuiñ. Aet eo ar person d'ar sakristiri. Lil Vras a zeu betek Jakez Ar Rouz, mall warnañ.

LIL VRAS

An Tremblai gant e soudarded
'Zo erru war-du ar vered.

JAKEZ AR ROUZ

Ret eo buan serriñ an dorioù
'Vit na c'hellint dont e-biou.
Kae dillo da laret d'ar person.

Lil Vras a ya d'ar sakristiri, Jakez Ar Rouz ha tud an eured a brenn dorjoù an iliz.

YANN GERGOAD

Pelec'h da guzat, va Janedig ?
Re ziwezat eo evit tec'hout.
Koulskoude 'kavfen kant gwech gwell
War al lec'h, en un taol, mervel
Eget gwelout o daouarn warnout.

JANEDIG AR ROUZ

An dañjer am eus drouksantet
 En dro deomp, va muiañ karet,
 N'eus tu ebet da vont dioutañ :
 Stag eo ouzimp evel hor skeud.
 Eured da sul, eured da wener,
 Se ne ra mann. Dalc'hmat e tizer
 Ar pal eürus pe reuzeudik
 A zo bet a-viskoaz tonket.
 Da bried on, va Yann Gergoad.
 Forz petra 'vo, da bried 'vezin
 Ha dit hepken, betek ma varvin.

AR PERSON

Panvet saotrañ da zilhad
 Az lakfen en un arched koad
 A zo e penn ar sakristiri.
 Ennañ moarvat ne furchint ket,
 Hag e-keit se e vo gallet
 Troadañ gevier dezo marteze.
 Doue 'bardono ar pec'hed-se.

JANEDIG

Hag hoc'h eus damant d'am dilhad
 Pa ouzoc'h pe reuz am gortoz ?
 Gwell 've ganin en un tantad
 O zeurel holl bremañ-souden
 Ha bezañ er gêr gant va den.

YANN GERGOAD

Kae prim, Janedig. Klevout a ran
 C'hwez ar poultr. Tanet an tarz.

A-benn ur pennad emaint e-barz,
Divarc'het ganto dor ar porched.

*Janedig a zo tec'het d'ar sakristiri. Un darzadenn
vouzarus. Dor ar porched a gouez e diabarz an iliz.
Tud an eured a zo aet holl da repuiñ e-kichen dor ar
sakristiri. Emañ leun ar porched a soudarded tokar-
net o fenn, sabriñier ha pistolennou ganto en o
daouarn. An Tremblai a zeu e-barz da gentañ.*

AN TREMBLAI

Pelec'h emañ an Aotrou person ?

AR PERSON

Setu un doare difeson
D'ur c'hristen da zont en iliz,
Aotrou Tremblai. Daoust hag ar c'hiz
A zo erru d'ober da Zoue
Evel a rit d'hoc'h enebourien ?

AN TREMBLAI

Ma vije bet dibrenn an nor
N'am be ket bet da c'houlenn digor.
Met sed amañ tud an eured.
Nag e pelec'h emañ Janed ?

AR PERSON

N'eo ket un eured am eus graet,
Ur vadiziant ne laran ket.

AN TREMBLAI

Ur vadiziant n'hoc'h eus ket graet,
Aotrou person. Ar gwaz nevez

A welan a zo Yann Gergoad
 Ha ne gredan ket e ve tad
 Ur c'hristen ken mat kent eureudiñ.
 Pelec'h 'mañ Janed, ma pokin dezi ?

*Soudarded, aet-tre er sakristiri, a zeu en-dro,
 Janed d'o heul.*

AN TREMBLAI

Ne deo ket fur, Janed Ar Rouz,
 C'hoari kuzetañ ouz da bried.
 Peogwir e rez se, deiz da eured,
 E ri gwasoc'h pa vezi pedet.
 Deus war dalier va jav da bourmen.
 Me a zalc'ho tost dit, bez serten !

JAKEZ AR ROUZ

Aotrou, mar doe'h ur gwir gristen,
 Na dit ket da laerez ar verc'h
 Digant he zud hag he fried.
 Soñjit er re hoc'h eus karet !

AN TREMBLAI

E ve da verc'h gant Yann Gergoad
 Pe ganen-me, petra 'ra dit ?
 N'eus forz penaos, aet e vo kuit.
 Lez anezi da vont 'n he hent
 Ha kae d'ar gêr hep treiñ da benn.

AR PERSON

Aotrou Tremblai, ar gwall dorfed
 Emaoc'h oc'h ober ho sammo
 Er bed all mar ne ra bremañ.

AN TREMBLAI

Keit ha m'on bev, eus ar bed all
 Ne ran foutre. Hep tabutal,
 Lezit ar plac'h, hag holl er-maez.

Ar soudarded a dap krog e tud an eured d'o bountañ dichipot war-du ar porched. Ne chom en iliz nemet an Tremblai, ar person ha Janedig.

JANEDIG

Aotrou person, kent din monet
 D'ar reuz hudur, 'zo din tonket,
 Galvit bennoz Doue warnon !

AR PERSON

Kae, va merc'h, ha bez dizaon.
 Gant sikour hor mamm, ar Werc'hez,
 E tougi da reuziad enkrez,
 Betek gounit ar baradoz.

AN TREMBLAI

Estreget poan az po da c'hortoz,
 Koantenn vlizik ! Nag un afer
 Evit kaout, e-lec'h ur c'houer,
 Un denjantil en da wele !
 A-walc'h a gaoziou ! Deus alese !

Hag e tap krog en he dorn d'he c'has d'e heul.

TREDE ARVEST

Eil lodenn

Er vered dirak an iliz. Ar soudarded o deus kaset an dud er-maez. Floc'h an Tremblai a zo o vont da sevel Janedig war dalier jav e vestr, Yann Gergoad a weler e toull an nor-volz, daou soudard o fistolenn buket warnañ.

JANEDIG

Aotrou Tremblai, me ho ped,
Va list da vont da zor ar vered
Da laret kenavo d'am pried.

AN TREMBLAI

Kenavo dezañ te a laro
Kouiz ac'halen hag ac'hano.

JANEDIG

Yann Gergoad, mar deuan en-dro
Daoust ha c'hwi c'hoaz am c'hemero ?
Ne vezin mui ur plac'h direbech
Evel bremañ, va muiañ karet.
Eus ar pezh a vo c'hoarvezet
N'on kiriek ha va zourmant
A vo diremed mar kavan
Ho karantez lazet en distro.

YANN GERGOAD

En desped dit eo e kimiadez,
 Hag en distro va c'harantez
 A gavi ken bev ha bremañ.
 Mar bez glac'har leun hor c'halon,
 Hon-daou hen dougimp e feson,
 Ma vo skañvoc'h war da ene
 Moustr dinatur ar wall huñvre.

HERVE VRAS *da Jafrez*

A-benn ur sizun pe bemzektez
 E vo skuiz ar mestr gant hounnez.
 Hi 'vo hol lodig ar friko,
 Pa vo dic'hoantet hon Aotrou.

JAFREZ

'Vel just ne rin ket va beg figus
 Nag ar babored all kennebeut,
 Pa vo roet deomp da vatez
 Ur plac'h flour evel ur bolez.

JANEDIG (*klevet ganti an daou soudard*)

Aotrou Tremblai, prometit din,
 War hoc'h ene, e tistroin,
 A-benn nemeur, da di va zad.

AN TREMBLAI

Promesa ebet ne rin dit,
 Janedig koant. A zeiz da zeiz
 Me 'ren va buhez evel ur bleiz.
 Me n'ouzon ket ha bev 'vin c'hoaz,
 Pa ziguzo an heol warc'hoaz.

Ober a ri fur o kimiadañ,
 Hep soñjal distreiñ amañ
 Nag er sun nag er miz kentañ.

JANEDIG (*dezi hec'h-unan*)

Mar deo ur seurt buhez va lod,
 N'hellin mui dont da c'houlenn bod
 Pa vezin-me deut d'ur strouilhenn
 Penaos seveniñ al lezenn ?
 Mirout va buhez evit riklañ
 Da bep nozvez gwasoc'h-gwasañ
 D'un hudurniez a lazo
 Pep elfenn naet em ene bev ?
 Gwell eo ganen mont glan d'an ifern
 Eget saotret d'ar baradoz.
 N'em eus tamm truez da c'hortoz,
 Na spi ebet ken da espern.

d'an Tremblai

Aotrou, teurvezit reiñ din
 Ho pognard e zornell aour fin
 Ma troc'hin va seizenn eured,
 En eñvor ac'hanon d'am pried.

AN TREMBLAI

Ur soñj seven eo, Janedig,
 Ober ur prof d'az karedig.

Dic'houinañ a ra e c'hougleze da reiñ dezi.

Dezañ e vezo da seizenn
 Ha me 'gutuילו da vleunienn.
 Rannet-mat e vo da zanvez.
 Setu o tont dit ar furnez.

Janedig a sank ar gougleze en he c'halon hag a gouez d'an douar.

HERVE VRAS (*soublet warni*)

Maro mik eo, Aotrou Tremblai.

AN TREMBLAI

Laeret on bet gant ar follez !
 Da Yann Gergoad he c'has d'e gêr
 Da welout hag e bried feal
 A dommo e wele, pell hag all,
 Gant he c'horf darev 'vit ar vered !

JAFREZ

Mar grafe heñvel an holl verc'hed
 N'eo ket alies e ve ebat,
 Goude 'n emgann, d'ar baotred vat !

AN TREMBLAI

Deomp d'ar c'hastell ha difretomp.
 N'hon eus mui tra d'ober amañ.
 Gant ur strakell evel houmañ.
 Chañsoù all, avat, a gavimp.
Mont a ra kuit gant e soudarded.

YANN GERGOAD *kemeret gantañ Janedig etre e zivrec'h.*

Ene glan, setu-te nijet
 Pell diouzin, gant da gened
 Ha da zouster, dinamm miret
 War goust da vuhez hag hon eurvad.
 Ne chom ganeomp nemet kalonad
 Ha gervel warnout truez Doue.

*Holl dud an eured a zo deut en-dro d'ar c'horf, ar
wazed diskabell hag o pediñ :*

AN HOLL

Doue 'bardono d'hec'h ene !

Diwez

14/7/42